

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА

Посланичка група УЈЕДИЊЕНИ – ССП, ПСГ, ПРЕОКРЕТ, СЛОГА
29. новембар 2022. године
Београд

ПРИМЉЕНО: 29.11.2022

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	011-2618/22		

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 91. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1. Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине подносимо **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА** са предлогом да се узме у претрес.

За представника предлагача одређује се Мариника Тепић.

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ:

Мариника Тепић

Борко Стефановић

Дејан Булатовић

Јелена Милошевић

Данијела Грујић

Татјана Пашаћ

Далибор Јекић

Борко Ђорђевић

ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

Члан 1.

У Закону о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 25/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 91/15 – аутентично тумачење, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19 и 153/20), након члана 39. додаје се члан 39а, који гласи:

„Изузетно од става 39. овог Закона, утврђује се стопа пореза за додатни порез на добит правних лица.

Додатни порез на добит правних лица утврђује се за привредна друштва чија је регистрована делатност:

- (1) 06 Експлоатација сирове нафте и природног гаса;
- (2) 07 Експлоатација руда метала;
- (3) 19.2 Производња деривата нафте;
- (4) 46.71 Трговина на велико чврстим, течним и гасовитим горивима и сличним производима;
- (5) 47.30 Трговина на мало моторним горивима у специјализованим продавницама,

чија је опорезива добит већа од 100.000.000 динара и у којима је опорезива добит 25% већа у односу на просечну опорезиву добит у претходних пет пореских периода.

Пореска основица за утврђивање додатног пореза на добит правних лица из става 2. овог члана, је разлика између укупне опорезиве добити из члана 6. овог Закона и износа просечне опорезиве добит у претходних пет пореских периода увећане за 25%.

Просечна опорезива добит у претходних пет пореских периода из става 3. овог члана, израчунава се као збир износа опорезиве добити претходних пореских периода утврђених у складу са чланом 6. овог Закона, подељен са бројем 5, односно бројем пореских периода у којима је порески обвезник пословао, уколико је порески обвезник пословао мање од пет година.

Стопа пореза за добит правних лица из става 2. овог члана, за износ до 25% просечне опорезиве добити из става 4. овог члана, износи 15%

Стопа пореза за додатни порез на добит правних лица из става 2. овог члана, за износ изнад 25% просечне опорезиве добити из става 4. овог члана, износи 50%.”.

Члан 2.

Одредбе овог закона примењују се на утврђивање, обрачунавање и плаћање пореске обавезе почев за 2022. годину, односно за порески период који почиње у 2022. години.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. тач. 6. и 15. Устава Републике Србије, према којима Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, порески систем и финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

• *Проблеми које овај закон треба да реши, односно циљеви који се овим законом постижу*

Основни разлог за доношење овог закона представља потреба да се изврши фер прерасподела добити у условима глобалне привредне кризе.

У 2022. години дошло је до значајних поремећаја на светском тржишту, који су примарно изазвани ратним дејствима у Украјини, који су са једне стране довели до пада привредне активности у одређеним привредним делатностима, док су у другим делатностима довели до ванредног прихода и добити.

Ванредни приходи се превасходно односе на тржиште енергената и рударства, где су на глобалном компаније у овој области ове године оствариле историјски рекордне профите. Те историјске зараде нису последица њиховог ни нарочитог умећа ни нарочитог знања, те суштински представљају извлачење новца од потрошача и преливање ка компанијама.

Због тога владе широм Европе предузимају мере како би се неумерена редистрибуција новца барем делимично ублажила, што је додатна потврда да и Србија треба следи пример већине европских земаља.

Како би се у условима кризе обезбедила фер прерасподела добити на нивоу привреде, уводи се додатни порез на добит, који ће бити временски ограничен на период трајања економске кризе.

• Разматране могућности да се проблеми реше и без доношења овог закона

Нису разматране могућности да се циљеви које овај закон треба да постигне остваре без његовог доношења, имајући у виду да је реч о елементима система опорезивања који се уређују пореским законом. Стога се измене и допуне тих елемената не могу решити доношењем подзаконских аката, односно предузимањем других мера у оквиру послова државне управе.

• Зашто је доношење овог закона најбољи начин за решавање проблема

Доношење овог закона је најбољи начин за решавање проблема, из разлога што се ради о законској материји, коју је једино и могуће мењати и допуњавати одговарајућим изменама и допунама закона.

Поред тога, уређивањем порескоправне материје законом, даје се допринос правној сигурности и уједно обезбеђује транспарентност у вођењу пореске политике. Наиме, закон је општи правни акт који се објављује и који ствара једнака права и обавезе за све субјекте који се нађу у истој порескоправној ситуацији, чиме се постиже транспарентност у његовој примени.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Уређује се на које регистроване привредне делатности, за који ниво добити и на коју пореску основу се обрачунава додатни порез на добит правних лица.

Такође, утврђује се стопа пореза за додатни порез на добит правних лица.

Уз члан 2.

Уређује се почетак примене одредби о додатном порезу на добит правних лица, односно порески период од којег се одрбе примењују.

Уз члан 3.

Предлаже се да овај закон ступи на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

V. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ/ДОПУЊУЈУ

Члан 2

~~Порески обвезник из члана 1. овог закона је резидент Републике Србије (у даљем тексту: резидентни обвезник) који подлеже опорезивању добити коју оствари на територији Републике Србије (у даљем тексту: Република) и изван ње.~~

~~Резидентни обвезник је, у смислу овог закона, правно лице које је основано или има место стварне управе и контроле на територији Републике.~~

„ЧЛАН 2.

ОДРЕДБЕ ОВОГ ЗАКОНА ПРИМЕЊУЈУ СЕ НА УТВРЂИВАЊЕ, ОБРАЧУНАВАЊЕ И ПЛАЋАЊЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ ПОЧЕВ ЗА 2022. ГОДИНУ, ОДНОСНО ЗА ПОРЕСКИ ПЕРИОД КОЈИ ПОЧИЊЕ У 2022. ГОДИНИ.“

Члан 3{e15}

~~Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије"~~

„ЧЛАН 3.

ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”.“

VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Чланом 41. став 3. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18) прописано је да се на органе државне управе сходно примењује члан 37. тог закона у погледу контроле спровођења анализе ефеката прописа пре њиховог усвајања од стране Владе, за све законе и друге прописе којима се битно мења начин остваривања права, обавеза и правних интереса физичких и правних лица.

Очекује да примена одредбе о додатном порезу на добит правних лица обезбеди значајне додатне приходе за буџет Републике Србије, који се процењују на преко 100 милијарди динара, само на основу остварене додатне добити у 2022. години.

Имајући у виду да се српска привреда суочава са последицама кризе, која је првенствено узрокована неодговорним и нестручним вођењем сектора енергетике, пољопривреде и производње хране, очекује се наставак високих стопа инфлације, недовољна снабдевеност тржишта и продубљивање сиромаштва међу најугроженијим категоријама становништва. Додатни буџетски приходи по основу опорезивања додатне добити екстрапрофитера би стога створили финансијске предуслове за праведнију прераспodelу средстава, помоћ најугроженијим категоријама становништва и стабилно снабдевање грађана и привреде енергентима.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Народни посланици: Мариника Тепић, Борко Стефановић, Дејан Булатовић, Јелена Милошевић, Далибор Јекић, Данијела Грујић, Татјана Пашић, Ђорђо Ђорђић.

2. Назив прописа

**ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА
ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА**

PROPOSAL OF THE LAW AMENDING THE LAW ON CORPORATE PROFIT TAX

**3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и
придруживању између Европских заједница и њихових држава
чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране
(„Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):**

**а) Одредба Споразума која се односе на нормативну саржину прописа,
/**

**б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама
Споразума,
/**

**в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе
Споразума,
/**

**г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање
обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,
/**

**д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина
Европске уније.
/**

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

**а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене
усклађености са њима,
/**

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

/

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

/

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Будући да има секундарних извора права Европске уније са којима се пропис усклађује, уз овај Предлог закона се доставља Табела усклађености.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не.

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

Не.

Београд, 29. новембар 2022. године

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

Мариника Тепић

Борко Стефановић

Дејан Булатовић

Јелена Милошевић

Данијела Грујић

Татјана Пашић

Далибор Јекић

Ђорђе Ђорђевић